

הכנסה של שיטת Rebound Therapy לבית ספר לחינוך מיוחד לשם עידוד ההשתתפות בטיפולים - תיאור פרויקט בקהילה

הילה זורע BPT, MScPT¹, ד"ר מיכל אלבוים-גביון BPT, PhD²

¹ רכזת פיזיותרפיה בבית ספר "שחפים" מבואות חרמון, בבית ספר "רננים" בקריית שמונה, מתיא קריית שמונה
² החוג לפיזיותרפיה, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אוניברסיטת חיפה

תקציר

רקע: מטרת עבודה זו להציג את התהליכים הדרושים בכדי להכניס שיטת טיפול שלא מוכרת למערכת קיימת. ההצגה תבצע ע"י תיאור של פרויקט שנערך בשנים 2020-2021, שנועד ליישם שיטת טיפול המקובלת בעולם - אך אינה מוכרת עדיין בישראל - המיועדת עבור ילדים בעלי מגוון לקויות מוטוריות בבתי הספר לחינוך מיוחד. הצורך בהכנסת שיטת טיפול נובע מכך שלרוב ילדים אלה מאופיינים במוטיבציה נמוכה לקבלת טיפול, ולכן צריך למצוא דרכי טיפול יצירתיות ומהנות אשר יעודדו את השתתפותם הפעילה בטיפולים לאורך זמן. הפרויקט שיתואר להלן נועד לענות על צורך זה באמצעות הכנסת שיטת הטיפול Rebound Therapy (RT) המבוססת על ניצול המאפיינים הפיזיקליים של טרמפולינה. קיימות עדויות מחקריות ראשוניות ליעילות השיטה בשיפור השליטה היציבתית, בשיפור שיווי המשקל והיכולת האירובית במגוון מחלות בקרב מטופלים בגילאים שונים.

מהלך הפרויקט: הפרויקט נערך בבית ספר לחינוך מיוחד "שחפים" בשנים 2020-2021. בבית הספר לומדים כ-50 תלמידים, בני 6-21, עם מוגבלות שכלית התפתחותית ומוגבלויות פיזיות מורכבות. הפרויקט כלל שני שלבים: א. תכנון הפרויקט, ב. ביצוע הפרויקט. תכנון הפרויקט כלל בדיקה של היתכנות הפרויקט באמצעות מודל SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). כמו כן, בוצעה סקירה של הספרות המדעית לשם הצגת ראיות מחקריות ליעילות השיטה. ביצוע הפרויקט כלל: קבלת תעודת הסמכה מארגון ה-RT למבצעת הפרויקט; קבלת אישורים משרד החינוך להכנסת השיטה לבית הספר; הכנת תוכנית בנייה עבור החדר

הייעודי לטיפול וכן הדרכה מקוונת של הצוות לגבי עקרונות השיטה ומשוב בסיומה.

דיון:

הפרויקט המתואר במאמר, כמקרה בוחן לתהליך הכנסה של שיטת טיפול למערכת החינוך, הצליח לעמוד כמעט בכל יעדיו. אמנם היעד של הקמת החדר עדיין לא הושג בשל עיכוב בלוח הזמנים שנגרם ממגפת הקורונה, אך משוער כי הוא יושלם בשנה הקרובה. אפשר לראות כי תכנון קפדני, הצבת יעדים ובדיקה מקדימה של היתכנות הפרויקט הם המפתח להצלחה של הכנסת שיטת טיפול חדשה. יחד עם זאת, פרויקט זה גם הראה את הצורך בהפגנת גמישות בהתמודדות עם אילוצים בלתי צפויים (כגון מגפה עולמית) ומציאת פתרונות כדי לסיימו.

מילות מפתח: תהליכים, הכנסת שיטת טיפול חדשה, מוגבלות שכלית התפתחותית, טיפול על טרמפולינה, שיטת Rebound Therapy (RT).

הפרויקט נעשה במסגרת לימודים לתואר שני בחוג לפיזיותרפיה, אוניברסיטת חיפה.